

ACUTE CORONARY SYNDROME IN WOMEN – CHALLENGES AND DIFFICULTIES

Rabovila Ala¹, Ciobanu Gheorghe¹, Catanoi Natalia^{1,2}, Pestereanu Mihail²

¹ Department of Emergency Medicine, *Nicolae Testemitanu* SUMPh;

² National Centre of Pre-Hospital Emergency Medical Assistance

Background. Heart disease is the leading cause of hospitalization and death in elderly women. The role of conventional cardiovascular risk factors in women is incompletely understood and the manifestations of acute coronary syndrome are generally believed to be atypical in the elderly women. **Objective of the study.** To evaluate the risk factors, clinical features, outcomes in elderly women with acute coronary syndrome (ACS) **Material and Methods.** The study was based on the retrospective analysis of 78 medical records, during June-December 2018. The primary outcome of interest was major adverse cardiac events (MACE) represented by death, acute myocardial infarction, heart failure and arrhythmias. **Results.** 78 cases of ACS were categorized in two groups: -(a) Group I - age < 60 years, (b) Group II - age >60 years. Data on clinical history, complications, cardiovascular risk factors and relevant paraclinical parameters were analyzed. Complications at onset, during hospitalization and 30 days after discharge from hospital were assessed. The MACE rate was significantly higher among the group I patients with (P<0.001). In a multivariable analysis kidney failure at admission (OR 1.5, 95% CI 1.23-4.357) were associated with MACE among those the group I patients with ST-elevation ACS. **Conclusion.** This study revealed that the manifestations of ACS are more subtle in the elderly women, with different risk factors. The elderly subjects have higher complication and mortality rate. Detection and prevention of risk factors could increase life expectancy in patients with ACS.

Keywords: acute coronary syndrome, women, risk factors.

SINDROMUL CORONARIAN ACUT LA FEMEII – PROVOCĂRI ȘI DIFICULTĂȚI

Rabovila Ala¹, Ciobanu Gheorghe¹, Catanoi Natalia^{1,2}, Peștereanu Mihail²

¹Catedra de urgențe medicale, USMF „Nicolae Testemițanu”;

²IMSP Centrul National de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească

Introducere. Bolile de inimă sunt principala cauză de spitalizare și deces la femeile vârstnice. Rolul factorilor de risc convenționali la femei este înțeles incomplet, iar manifestările sindromului coronarian acut sunt, în general, considerate atipice la femeile vârstnice. **Scopul lucrării.** Evaluarea factorilor de risc, a manifestărilor clinice, a evoluției sindromului coronarian acut (SCA) la femeile vârstnice. **Material și Metode.** Studiul s-a bazat pe analiza retrospectivă a 78 de fișe medicale în perioada iunie-decembrie 2018. Rezultatele finale au înregistrat evenimentele cardiace majore adverse (ECMA), reprezentate prin deces, infarct miocardic acut, insuficiență cardiacă și aritmii. **Rezultate.** 78 de paciente cu SCA au fost clasificate în două grupe: - (a) Grupul I - vârsta <60 ani, (b) Grupul II - vârsta > 60 ani. Au fost analizate datele despre istoricul clinic, complicațiile, factorii de risc cardiovasculari și parametrii paraclinici relevanți. Au fost evaluate complicațiile la debut, în perioada internării și la 30 de zile după externarea din spital. Rata ECMA a fost semnificativ mai mare în rândul pacienților din grupul I cu (P <0,001). În analiza multivariabilă insuficiența renală la internare (OR 1.5, IC 95% 1.23-4.357) a fost asociată cu ECMA în rândul pacienților din grupul I cu SCA cu elevarea segmentului ST. **Concluzii.** Acest studiu a dezvăluit că manifestările ACS sunt mai subtile la femeile în vârstă, cu factori de risc diferiți. Din analiza rezultatelor, am constatat că pacientele vârstnice au o rată mai mare de complicații și mortalitate. Detectarea și prevenirea factorilor de risc ar putea crește speranța de viață la pacientele cu SCA.

Cuvinte-cheie: sindrom coronarian acut, femei, factori de risc.